

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 11 czerwca 2026 r.

Poz. 2502

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia 27 maja 2026 r.

w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Księżę w Lipuszu PLH220104

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2026 r. poz. 13 i 426) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Księżę w Lipuszu PLH220104, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”.

2. Plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000.

§ 2. Opis granicy obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Mapa obszaru Natura 2000 stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 7. Wskazania do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego¹⁾ gminy Lipusz dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

¹⁾ Zgodnie z art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688, z późn. zm.) do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, przez plan ogólny gminy należy rozumieć studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Anna Tchórzewska

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 27 maja 2026 r.

Opis granicy obszaru Natura 2000.

Opis granicy obszaru Natura 2000 w postaci współrzędnych punktów jej załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992²⁾

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992)	
	X	Y
1	694795,59	420956,79
2	694780,27	420956,62
3	694788,99	420935,74
4	694789,50	420906,20
5	694779,08	420890,92
6	694751,88	420867,90
7	694743,12	420862,52
8	694750,38	420854,45
9	694710,31	420833,33
10	694674,78	420829,32
11	694638,08	420822,02
12	694592,16	420794,43
13	694587,62	420780,04
14	694584,45	420763,90
15	694591,66	420752,19
16	694586,41	420740,01
17	694584,67	420725,14
18	694572,18	420713,81
19	694594,01	420673,40
20	694586,99	420648,24
21	694561,31	420633,81
22	694619,49	420608,66
23	694617,92	420641,71

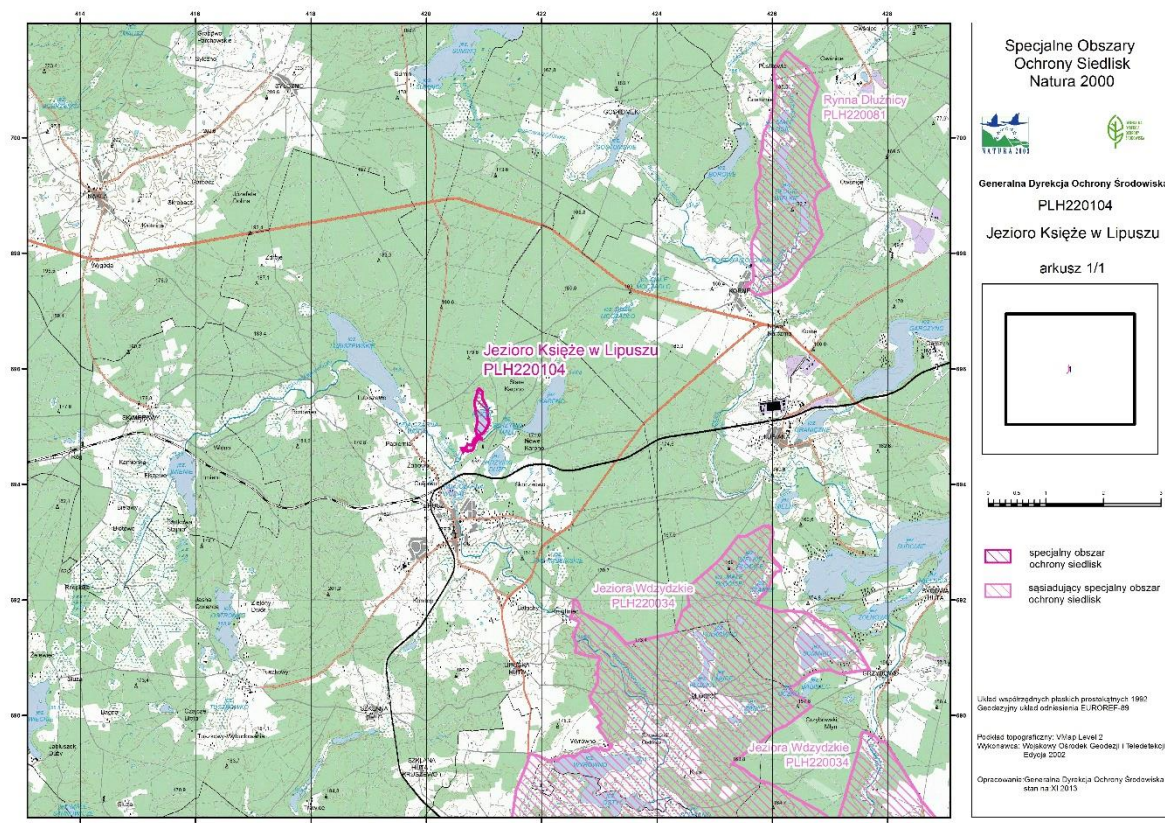
²⁾ Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151i 1824, z 2025 r. poz. 1019, 1542).

24	694624,84	420659,61
25	694646,29	420687,11
26	694680,09	420707,82
27	694697,47	420712,56
28	694693,14	420736,74
29	694686,57	420764,96
30	694684,60	420783,34
31	694717,01	420806,12
32	694738,45	420807,86
33	694765,89	420816,70
34	694788,79	420843,82
35	694814,27	420869,36
36	694827,54	420873,84
37	694848,29	420877,07
38	694870,22	420876,47
39	694877,70	420875,02
40	694931,69	420846,93
41	694960,47	420849,31
42	694991,34	420865,60
43	695054,59	420875,44
44	695117,15	420879,45
45	695151,61	420881,61
46	695207,74	420864,92
47	695234,28	420854,85
48	695424,32	420827,78
49	695430,72	420831,22
50	695559,26	420874,08
51	695621,89	420880,58
52	695652,83	420899,73
53	695652,26	420913,58
54	695623,52	420954,53
55	695601,03	420968,78
56	695506,85	420965,73
57	695477,67	420973,93
58	695467,09	420981,26
59	695361,96	421035,29
60	695293,73	421058,07
61	695241,82	421059,45

62	695199,81	421058,14
63	695185,38	421060,11
64	695099,13	421083,73
65	695090,61	421084,90
66	695038,43	421078,58
67	695022,28	421060,07
68	695000,31	421056,82
69	694906,37	421000,50
70	694879,44	420975,07
71	694864,62	420930,62
72	694851,08	420922,22
73	694825,51	420914,59
74	694808,93	420914,70
75	694808,66	420930,39
76	694795,59	420956,79

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 27 maja 2026 r.

Mapa obszaru Natura 2000.

Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 27 maja 2026 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia ³⁾		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic (<i>Characteria spp.</i>)	1) H01.08 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych	7) H01.08 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych	Ad 1) Dopływ zanieczyszczeń z zabudowy zagrodowej i z domków letniskowych, który przyczynia się do użyźniania (eutrofizacji) wód jeziora i w efekcie do zaniku zbiorowisk ramienic. Ad 7) Przy rozbudowie zabudowy nieskanalizowanej i tymczasowej możliwy jest zwiększony dopływ zanieczyszczeń do jeziora, co spowoduje jego eutrofizację, a w dalszej perspektywie zanik zbiorowisk ramienic i utratę specyfiki siedliska.
		2) F02 rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych		Ad 2) Jezioro Księżę jest użytkowane rybacko – zarybiane węgorzem, w przeszłości karpem. W jeziorze obserwowano liczny narybek. W jeziorze wykorzystywane są sieci i żaki do połowu ryb. Wprowadzone do zbiornika ryby z rodziny karpowatych, żerują przy dnie, naruszając osady. Z osadów tych następuje uwalnianie zdeponowanego fosforu do toni wodnej (następuje tzw. resuspensja fosforu). Wzrost stężenia fosforu w wodzie powoduje eutrofizację jeziora, a w konsekwencji powoduje eliminację zbiorowisk ramienic. Zjawisko resuspensji występuje również w związku z wykorzystaniem narzędzi do połowu. Żaki i sieci, ze względu na niewielką głębokość zbiornika, naruszają osady i przyczyniają się do eutrofizacji jeziora, ponadto mechanicznie uszkadzają lub wyrrywają roślinność podwodną.

³⁾ Kody zagrożeń podano zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, Wersja 2012.1, Załącznik nr 5 „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań” Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011.

	3) F02.03 wędkarstwo		Ad 3) Zagrożeniem jest wędkarskie użytkowanie zbiornika. Zbiornik ten ma niewielką powierzchnię i głębokość, stąd jest wrażliwy na wszelkie zmiany chemizmu wody, związanej z zanieczyszczeniem, zarybianiem itp. Wprowadzane wraz z zanętą substancje odżywcze, powodują eutrofizację wód jeziora, a w konsekwencji przyczyniają się do zaniku zbiorowisk ramienic.
	4) G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna		Ad 4) Mniejsze pomosty, miejsca do cumowania łodzi oraz dojścia do wody wykorzystywane wędkarsko we wschodniej części jeziora. W miejscach tych wydeptywana jest roślinność zajmująca płytki litoral – w tym ramienice.
	5) A08 nawożenie (nawozy sztuczne)		Ad 5) Przy północnym i wschodnim brzegu jeziora znajdują się użytki rolne (łąki i pola), które są nawożone. Spływy powierzchniowe wód zasobnych w substancje odżywcze powodują eutrofizację jeziora, a w konsekwencji prowadzą do zaniku zbiorowisk ramienic.
	6) J02.05.05 niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy		Ad 6) Poziom wód w Jeziorze Księżu uzależniony jest w dużym stopniu od wysokości piętrzenia na jazie (elektrowni wodnej) w miejscowości Lipusz.
		8) F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	Ad 8) W przypadku intensyfikacji gospodarki rybackiej możliwy jest jej negatywny wpływ na jezioro, poprzez zmianę chemizmu wód, m.in. skutkującej użyźnianiem wód jeziora, co spowoduje zanik zbiorowisk ramienic, a tym samym utratę specyfiki siedliska.
		9) A02.01 intensyfikacja rolnictwa	Ad 9) W przypadku intensyfikacji rolnictwa i nawożenia użytków rolnych może dojść do użyźnienia jeziora i zaniku zbiorowisk ramienic.
		10) G05.01. wydeptywanie, nadmierne użytkowanie	Ad 10) Wzrost ruchu turystycznego i rekreacyjnego skutkować może zwiększeniem intensywności mechanicznej presji ludzi na roślinność strefy brzegowej jeziora i jej niszczenie.

			11) B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji	Ad 11) Potencjowanie zagrożeniem dla zbiornika może być gospodarka leśna prowadzona w oparciu o rębnie zupełne przy zachodnich jego brzegach, co może doprowadzić do zwiększenia spływów wód zasobnych w substancje odżywcze, a w konsekwencji eutrofizację jeziora.
2.	7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	1) J02.05.05 niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy		Ad 1) Zmiana wysokości piętrzenia wód na jazie (elektrowni wodnej) w miejscowości Lipusz oddziałuje na stopień uwodnienia siedliska.
		2) K02 ewolucja biocenotyczna, sukcesja		Ad 2) W obrębie największego płatu siedliska w północnej części obszaru obserwuje się ekspansję mszarów minerotroficznych. Brak możliwości oceny (z uwagi na brak długoletnich obserwacji hydrologicznych) na ile proces ten wywołany jest naturalną sukcesją siedliska 7230 w kierunku 7140, na ile spowodowany naturalnym przyrostem złoża torfu i oddalania się pokrywy roślinnej od wód gruntowych, a na ile proces ten wywołany jest obniżeniem poziomu wody z powodu funkcjonującego systemu melioracyjnego. W przypadku stanowiska nr 2 obserwuje się powolną ekspansję drzew i krzewów.
		3) A03.03 zaniechanie / brak koszenia		Ad 3) Brak ekstensywnego użytkowania lub usuwania odrostów drzew przyczynia się do ekspansji roślinności leśnej i zaroślowej kosztem siedliska.
			X brak zagrożeń i nacisków	
3.	1393 sierpowiec błyszczący <i>Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus</i>	1) J02.05.05 niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy		Ad 1) Poziom wód w Jeziorze Księżu uzależniony jest w dużym stopniu od wysokości piętrzenia na jazie (elektrowni wodnej) w miejscowości Lipusz, co ma kluczowe znaczenie dla gatunku o wąskim zakresie tolerancji na wahania poziomu wód gruntowych.
		2) K02 ewolucja biocenotyczna, sukcesja		Ad 2) W obrębie największego płatu siedliska w północnej części obszaru obserwuje się ekspansję mszarów minerotroficznych. Brak możliwości oceny (z uwagi na brak długoletnich obserwacji hydrologicznych) na ile proces ten wywołany jest naturalną sukcesją siedliska 7230 w kierunku 7140, na ile spowodowany naturalnym przyrostem złoża torfu i oddalania

				się pokrywy roślinnej od wód gruntowych, a na ile proces ten wywołany jest obniżeniem poziomu wody z powodu funkcjonującego systemu melioracyjnego. W przypadku stanowiska nr 2 obserwuje się powolną ekspansję drzew i krzewów.
		3) A03.03 zaniechanie / brak koszenia		Ad 3) Brak ekstensywnego użytkowania lub usuwania odrostów drzew przyczynia się do ekspansji roślinności leśnej i zaroślowej kosztem siedliska gatunku.
			X brak zagrożeń i nacisków	
4.	1903 lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	1) J02.05.05 - niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy		Ad 1) Poziom wód w Jeziorze Księżu uzależniony jest w dużym stopniu od wysokości piętrzenia na jazy (elektrowni wodnej) w miejscowości Lipusz. Przesuszenie lub długotrwałe zalanie prowadzi do zaniku stanowisk.
		2) K02 - ewolucja biocenotyczna, sukcesja		Ad 2) W obrębie największego płatu siedliska w północnej części obszaru obserwuje się ekspansję mszarów minerotroficzných. Brak możliwości oceny (z uwagi na brak długoletnich obserwacji hydrologicznych) na ile proces ten wywołany jest naturalną sukcesją siedliska 7230 w kierunku 7140, na ile spowodowany naturalnym przyrostem złoża torfu i oddalania się pokrywy roślinnej od wód gruntowych, a na ile proces ten wywołany jest obniżeniem poziomu wody z powodu funkcjonującego systemu melioracyjnego. W przypadku stanowiska nr 2 obserwuje się powolną ekspansję drzew i krzewów.
		3) A03.03 zaniechanie / brak koszenia		Ad 3) Brak ekstensywnego użytkowania lub usuwania odrostów drzew przyczynia się do ekspansji roślinności leśnej i zaroślowej kosztem siedliska gatunku.
			X brak zagrożeń i nacisków	

5.	1528 - skalnica torfowiskowa <i>Saxifraga hirculus</i>	1) J02.05.05 niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy		Ad 1) Poziom wód w Jeziorze Księżu uzależniony jest w dużym stopniu od wysokości piętrzenia na jazy (elektrowni wodnej) w miejscowości Lipusz, co jest niekorzystne dla gatunku, który wymaga stabilnego poziomu wód gruntowych.
		2) K02 ewolucja biocenotyczna, sukcesja		Ad 2) W obrębie największego płatu siedliska w północnej części obszaru obserwuje się ekspansję mszarów minerotroficznych. Brak możliwości oceny (z uwagi na brak długoletnich obserwacji hydrologicznych) na ile proces ten wywołany jest naturalną sukcesją siedliska 7230 w kierunku 7140, na ile spowodowany naturalnym przyrostem złoża torfu i oddalania się pokrywy roślinnej od wód gruntowych, a na ile proces ten wywołany jest obniżeniem poziomu wody z powodu funkcjonującego systemu melioracyjnego. W przypadku stanowiska nr 2 obserwuje się powolną ekspansję drzew i krzewów.
		3) A03.03 zaniechanie / brak koszenia		Ad 3) Brak ekstensywnego użytkowania lub usuwania odrostów drzew przyczynia się do ekspansji roślinności leśnej i zaroślowej kosztem siedliska gatunku.
			X brak zagrożeń i nacisków	
6.	1337 - bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	X brak zagrożeń i nacisków	X brak zagrożeń i nacisków	

Załącznik nr 4 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 27 maja 2026 r.

Cele działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych ⁴⁾
1.	3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic (<i>Charcteria spp.</i>)	1) Utrzymanie powierzchni siedliska- 5,18 ha we właściwym (FV) stanie, tj. nie podlega większym zmianom lub zwiększa się. 2) Utrzymanie wskaźnika struktura roślinności ramienicowej we właściwym (FV) stanie, tj. powierzchnia zajęta przez łąki ramienicowe bez zmian lub większa w porównaniu do badań wcześniej prowadzonych (jeziora głębokie > 5 m gł. maksymalnej lub jeziora płytkie o dużych powierzchniach np. 100 ha) lub > 50 % pokrycia dna przez łąki ramienicowe (jeziora płytkie < 5 m gł. maksymalnej) na 100 % stanowisk. 3) Poprawa wskaźnika gatunki charakterystyczne ze stanu niezadowalającego (U1), tj. 2-3 gatunki do stanu właściwego (FV), tj. ≥ 4 gatunków na 100 % stanowisk. 4) Poprawa wskaźnika gatunki wskazujące na degenerację siedliska, w tym obce gatunki inwazyjne ze stanu niezadowalającego (U1), tj. gatunki ekspansywne zajmują do 10 % powierzchni. Gatunek lub gatunki obce inwazyjne obecne jako pojedyncze osobniki do stanu właściwego (FV), tj. brak gatunków ekspansywnych i obcych na 100 % stanowisk. 5) Utrzymanie wskaźnika maksymalna głębokość występowania łąk ramienicowych we właściwym (FV) stanie, tj. > 5 m (jeziora głębokie > 5 m gł. maksymalnej) lub jezioro przerośnięte ramienicami (jeziora płytkie < 5 m gł. maksymalnej) na 100 % stanowisk. 6) Utrzymanie wskaźnika zasięg strefy świetlnej w jeziorze we właściwym (FV) stanie, tj. > 15 m (jeziora głębokie > 5 m gł. maksymalnej) lub do dna zbiornika (jeziora płytkie < 5 m gł. maksymalnej) na 100 % stanowisk. 7) Uzyskanie właściwego (FV) stanu oceny wskaźnika odczyn wody, tj. bez istotnych zmian w porównaniu z wcześniejszymi wynikami. W jeziorach makrofitowych dopuszczalny nieznaczny wzrost na 100 % stanowisk. W trakcie prac terenowych wskaźnika nie określono. 8) Uzyskanie właściwego (FV) stanu oceny wskaźnika konduktywność, tj. bez istotnych zmian w porównaniu z wcześniejszymi wynikami na 100 % stanowisk. W trakcie prac terenowych wskaźnika nie określono. 9) Utrzymanie wskaźnika fitoplankton we właściwym (FV) stanie, tj. dominacja zielenic lub innych grup z wyjątkiem sinic na 100 % stanowisk. 10) Uzyskanie właściwego (FV) stanu oceny wskaźnika zooplankton, tj. duże zróżnicowanie taksonomiczne w zespole zooplanktonu. Przewaga dużych form filtratorów/wioślarek na 100 % stanowisk. W trakcie prac terenowych wskaźnika

⁴⁾ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodykach monitoringu, o których mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, prowadzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

		nie określono.
2.	7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	1) Utrzymanie powierzchni siedliska - 4,67 ha (stan właściwy – FV). 2) Utrzymanie wskaźnika procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie we właściwym (FV) stanie, tj. 80-100 % na 100 % stanowisk. 3) Utrzymanie wskaźnika gatunki charakterystyczne we właściwym (FV) stanie, tj. powyżej 8 gatunków charakterystycznych lub pokrycie gatunków charakterystycznych na transekcie powyżej 50 % na 100 % stanowisk. 4) Utrzymanie wskaźnika gatunki dominujące we właściwym (FV) stanie, tj. dominują gatunki charakterystyczne dla siedliska lub brak dominanta, lecz przeważają gatunki charakterystyczne na 100 % stanowisk. 5) Utrzymanie wskaźnika pokrycie i struktura gatunkowa mchów we właściwym (FV) stanie, tj. całkowite pokrycie mchów- ponad 50 %, mchy brunatne zajmują łącznie ponad 70 % całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gatunki mchów na 100 % stanowisk. 6) Utrzymanie wskaźnika obce gatunki inwazyjne we właściwym (FV) stanie, tj. brak na 100 % stanowisk. 7) Utrzymanie wskaźnika gatunki ekspansywne roślin zielnych we właściwym (FV) stanie, tj. brak lub pojedyncze na 100 % stanowisk. 8) Utrzymanie wskaźnika zakres pH we właściwym (FV) stanie, tj. powyżej 7 na 100 % stanowisk. 9) Wskaźnik ekspansja krzewów i podrostu drzew: a. utrzymanie we właściwym (FV) stanie, tj. brak lub pojedyncze na 50 % stanowisk, b. poprawa ze stanu niezadowolającego (U1), tj. udział mniejszy niż 15 % do stanu właściwego (FV), tj. brak lub pojedyncze na 50 % stanowisk. 10) Utrzymanie wskaźnika stopień uwodnienia we właściwym (FV) stanie, tj. poziom wody mierzony w piezometrze- do 2 cm powyżej, równo lub do 10 cm poniżej powierzchni torfowiska na 100 % stanowisk. 11) Utrzymanie wskaźnika pozyskanie torfu we właściwym (FV) stanie, tj. brak pozyskania torfu, jeżeli był pozyskiwany w przeszłości (powyżej 30 lat) to na niewielką skalę (do 5 % torfowiska), słabo zauważalne w terenie ślady eksploatacji w przeszłości na 100 % stanowisk. 12) Poprawa wskaźnika melioracje odwadniające ze stanu niezadowolającego (U1), tj. sieć rowów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury w niewielkim stopniu oddziałuje na warunki wodne torfowiska z uwagi na brak konserwacji, częściowe uszkodzenie oraz naturalne zarastanie rowów, bądź też podejmowane działania ochronne, np. budowę zastawek, zasypywanie rowów itp. do stanu właściwego (FV), tj. brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury odwadniających torfowisko, bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu “zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa zastawek, itp.) na 50 % stanowisk. Na pozostałych 50 % stanowisk ocena wskaźnika nieznana.
3.	1393 sierpowiec błyszczący <i>Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus</i>	1) Utrzymanie wskaźnika liczebność (powierzchnie darni) we właściwym (FV) stanie, tj. > 10 m² na 100 % stanowisk. 2) Utrzymanie wskaźnika typ rozmieszczenia we właściwym (FV) stanie, tj. skupiskowy, duże skupiska na 100 % stanowisk. 3) Utrzymanie wskaźnika liczba darni we właściwym (FV) stanie, tj. > 10, o powierzchni co najmniej 1 m² na 100 % stanowisk.

		4) Utrzymanie wskaźnika liczba (%) osobników generatywnych we właściwym (FV) stanie, tj. > 10 % populacji na 100 % stanowisk. 5) Utrzymanie wskaźnika stan zdrowotny we właściwym (FV) stanie, tj. brak na 100 % stanowisk. 6) Utrzymanie wskaźnika powierzchnia potencjalnego siedliska we właściwym (FV) stanie, tj. duża- kilkunastokrotnie przewyższająca zajęte siedlisko na 100 % stanowisk. 7) Utrzymanie wskaźnika powierzchnia zajętego siedliska we właściwym (FV) stanie, tj. duża, > 1 a na 100 % stanowisk. 8) Utrzymanie wskaźnika fragmentacja siedliska we właściwym (FV) stanie, tj. brak na 100 % stanowisk. 9) Utrzymanie wskaźnika gatunki ekspansywne we właściwym (FV) stanie, tj. brak na 100 % stanowisk. 10) Utrzymanie wskaźnika gatunki obce, inwazyjne we właściwym (FV) stanie, tj. brak na 100 % stanowisk. 11) Utrzymanie wskaźnika ocienienie przez drzewa i krzewy we właściwym (FV) stanie, tj. brak na 100 % stanowisk. 12) Utrzymanie wskaźnika wysokość runi we właściwym (FV) stanie, tj. optymalne- do ok. 15 cm na 100 % stanowisk. 13) Utrzymanie wskaźnika zwarcie runi lub runa we właściwym (FV) stanie, tj. optymalne do ok. 40 % na 100 % stanowisk. 14) Utrzymanie wskaźnika uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) we właściwym (FV) stanie, tj. optymalne- duże na 100 % stanowisk.
4.	1903 lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	1) Przywrócenie obecności gatunku w obszarze. Podczas inwentaryzacji gatunku nie stwierdzono w obszarze. 2) Uzyskanie właściwego (FV) stanu wskaźnika liczebność, tj. > 100 osobników na 100 % stanowisk. 3) Uzyskanie właściwego (FV) stanu wskaźnika struktura populacji, tj. obecność juvenilnych i rozmnażających się osobników na 100 % stanowisk. 4) Uzyskanie właściwego (FV) stanu wskaźnika stan zdrowotny, tj. brak uszkodzeń na 100 % stanowisk. 5) Utrzymanie wskaźnika powierzchnia potencjalnego siedliska we właściwym (FV) stanie, tj. takie same lub większe w porównaniu do poprzedniego okresu monitoringowego na 100 % stanowisk. 6) Uzyskanie właściwego (FV) stanu wskaźnika powierzchnia zajętego siedliska, tj. taka sama lub większa niż w poprzednich obserwacjach na 100 % stanowisk. 7) Utrzymanie wskaźnika fragmentacja siedliska we właściwym (FV) stanie, tj. brak lub mała na 100 % stanowisk. 8) Utrzymanie wskaźnika stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą we właściwym (FV) stanie, tj. < 25 % na 100 % stanowisk. 9) Utrzymanie wskaźnika wysokie byliny/gatunki ekspansywne we właściwym (FV) stanie, tj. brak lub pojedyncze osobniki na 100 % stanowisk. 10) Utrzymanie wskaźnika wysokość runi we właściwym (FV) stanie, tj. < 25 na 100 % stanowisk. 11) Utrzymanie wskaźnika grubość wojłoku we właściwym (FV) stanie, tj. < 5 cm na 100 % stanowisk. 12) Utrzymanie wskaźnika miejsca do kiełkowania we właściwym (FV) stanie, tj. > 10 % na 100 % stanowisk. 13) Utrzymanie wskaźnika stopień uwodnienia we właściwym (FV) stanie, tj. duże na 100 % stanowisk.
5.	1528 skalnica torfowiskowa <i>Saxifraga hirculus</i>	1) Poprawa wskaźnika liczebność ze stanu złego (U2), tj. liczba pędów < 50 i typ rozmieszczenia- skupiska po kilka pędów do stanu właściwego (FV), tj. liczba pędów > 200 i typ rozmieszczenia- skupienia po kilkadziesiąt pędów na 100 % stanowisk. 2) Utrzymanie wskaźnika struktura we właściwym (FV) stanie, tj. > 50 pędów generatywnych, tj. z kwiatostanami lub owocostanami na 100 % stanowisk.

		3) Utrzymanie wskaźnika stan zdrowotny we właściwym (FV) stanie, tj. brak bądź uszkodzenia sporadyczne na 100 % stanowisk. 4) Utrzymanie wskaźnika powierzchnia potencjalnego siedliska we właściwym (FV) stanie, tj. > 10 000 m² i nie mniejsza niż w poprzednim okresie monitoringowym na 100 % stanowisk. 5) Poprawa wskaźnika powierzchnia zajętego siedliska ze stanu złego (U2), tj. < 50 m² lub/i mniejsza niż w poprzednim okresie monitoringowym o ponad 10 % do stanu właściwego (FV), tj. > 5000 m² i nie mniejsza niż w poprzednim okresie monitoringowym na 100 % stanowisk. 6) Utrzymanie wskaźnika fragmentacja siedliska we właściwym (FV) stanie, tj. mała na 100 % stanowisk. 7) Utrzymanie wskaźnika stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą (także siewki i nalot) we właściwym (FV) stanie, tj. < 10 % na 100 % stanowisk. 8) Poprawa wskaźnika stopień zarośnięcia przez wysokie byliny jedno- i dwuliścienne ze stanu niezadowolającego (U1), tj. 10-25 % do stanu właściwego (FV), tj. < 10 % na 100 % stanowisk. 9) Utrzymanie wskaźnika zwarcie warstwy ziół we właściwym (FV) stanie, tj. < 65 % na 100 % stanowisk. 10) Utrzymanie we właściwym stanie wskaźnika pokrycie sprzyjających gatunków mchów we właściwym (FV) stanie, tj. > 50 % na 100 % stanowisk. 11) Utrzymanie wskaźnika udział wskaźników acydyfikacji i eutrofizacji w warstwie mszystej we właściwym (FV) stanie, tj. < 25 % na 100 % stanowisk. 12) Utrzymanie wskaźnika poziom wód gruntowych we właściwym (FV) stanie, tj. < 10 cm (z wyłączeniem silnych susz letnich) na 100 % stanowisk.
6.	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	1) Utrzymanie co najmniej 1 stanowiska gatunku w obszarze (stan właściwy – FV). 2) Utrzymanie wskaźnika procent pozytywnych stwierdzeń gatunku we właściwym (FV) stanie, tj. > 40 % na 100 % stanowisk. 3) Utrzymanie wskaźnika indeks populacyjny we właściwym (FV) stanie, tj. > 60 na 100 % stanowisk. 4) Utrzymanie wskaźnika zagęszczenie rodzin we właściwym (FV) stanie, tj. > 2 rodziny na 10 km linii brzegowej na 100 % stanowisk. 5) Utrzymanie wskaźnika baza pokarmowa we właściwym (FV) stanie tj. > 0,80 na 100 % stanowisk. 6) Utrzymanie wskaźnika udział siedliska kluczowego dla gatunku we właściwym (FV) stanie tj. > 0,65 na 100 % stanowisk. 7) Utrzymanie wskaźnika charakter strefy brzegowej we właściwym (FV) stanie tj. > 0,80 na 100 % stanowisk. 8) Utrzymanie wskaźnika stopień antropopresji we właściwym (FV) stanie tj. > 0,75 na 100 % stanowisk.

Załącznik nr 5 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 27 maja 2026 r.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ⁵⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie ⁶⁾
1.	7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 1528 skalnica torfowiskowa <i>Saxifraga hirculus</i> 1393 sierpowiec błyszczący <i>Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus</i> 1903 lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i> Działanie obligatoryjne 1) Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych oraz ekstensywne użytkowanie kośne, kośno - pastwiskowe lub pastwiskowe. Działanie fakultatywne 2) Wycięcie zarośli i podrostu drzew (z wyjątkiem pojedynczych sosen). Koszenie powierzchni, na której występują odrośla drzew i krzewów w zależności od potrzeb. Skoszona biomasa ma zostać zebrana i usunięta (zakaz pozostawiania rozdrobnionej biomasy); po pokosie biomasa powinna zostać usunięta z działki rolnej lub ułożona w pryzmy, stogi lub brogi.	Wszystkie płaty siedliska 7230 w obszarze, dz. ewid. nr: 65/2, 70/8 (część) - gmina Lipusz, obręb Lipusz	Właściciel, posiadacz lub dzierżawca obszaru Właściciel, posiadacz lub dzierżawca obszaru na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości albo na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości w

⁵⁾ Działki ewidencyjne wg Powiatowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego w Kościerzynie stan na rok 2023. Identyfikator płatów siedlisk oraz gatunków i ich siedlisk zgodnie z opracowaniem Klubu Przyrodników i in. 2018-2019. Dokumentacja Planu Zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Jezioro Księżę w Lipuszu PLH220104.

⁶⁾ Podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań w ramach posiadanych kompetencji.

				związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		<i>Działania dotyczące monitoringu ⁷⁾ stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
		W oparciu o metodykę PMS GIOŚ raz na 10 lat.	Stanowiska 1, 2 [działki ewid.: 65/2, 70/8 – gm. Lipusz, obręb Lipusz]	RDOŚ w Gdańsku
		<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
		Nie planuje się.	-	-
2.	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
		Nie planuje się.	-	-
		<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
		Nie planuje się.	-	-
		<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
		Nie planuje się.		
3.	3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (<i>Charactera spp.</i>)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
		1) Dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony siedliska, poprzez niezarybianie jeziora rybami z rodziny karpionowatych. 2) Ograniczenie stosowania nawożenia i środków ochrony roślin na użytkach rolnych w sąsiedztwie jeziora - przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolnej.	Ad 1) – Jezioro Księżę Ad 2) - dz. ewid. nr: 65/2 (część) Ad 3) - dz. ewid. nr: 65/2 (część), 64 (część), 70/8 (część) gmina Lipusz, obręb	Ad 1, 2, 3- Właściciel, posiadacz lub dzierżawca obszaru na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości albo na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do

⁷⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

		3) Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez wyłączenie pasa o szerokości 50 m od brzegów jeziora z cięć zupełnych.	Lipusz	gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji działań ochronnych</i>		
		W oparciu o metodykę PMS GIOŚ raz na 10 lat.	Jezioro Księżę	RDOŚ w Gdańsku
		<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
		Nie planuje się.		

Załącznik nr 6 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 27 maja 2026 r.

Wskazania do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lipusz, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000⁸⁾

Lp.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
1.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lipusz, uchwała nr VIII/40/2003 Rady Gminy Lipusz z dnia 28 maja 2003, zmieniona uchwałą nr VII/30/2011 Rady Gminy Lipusz z dnia 9 czerwca 2011 r. oraz uchwałą nr V/18/2015 Rady Gminy Lipusz z dnia 16 lutego 2015 r.	W przypadku aktualizacji Studium powinno się wprowadzić informację o obecności w gminie Lipusz obszaru Natura 2000 Jezioro Księże w Lipuszu PLH220104. Oprócz istniejących zapisów dotyczących obszarów Natura 2000 w rozdziale dotyczącym środowiska przyrodniczego, proponuje się wprowadzić zapis w brzmieniu: „na terenach podmokłych nie należy zmieniać stosunków wodnych prowadzących do trwałego obniżenia bądź podniesienia zwierciadła poziomu wód gruntowych w obrębie siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze”.

⁸⁾ Zgodnie z art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688, z późn. zm.) do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, przez plan ogólny gminy należy rozumieć studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.